

РАДА БОТАНІЧНИХ САДІВ ТА ДЕНДРОПАРКІВ УКРАЇНИ

ДОНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНТРОДУКЦІЯ, СЕЛЕКЦІЯ ТА ЗАХИСТ РОСЛИН

Матеріали
Другої міжнародної наукової конференції
(м. Донецьк, 6–8 жовтня 2009 р.)

Том 1

Донецьк
2009

УДК 581.522.4:632:727.6:634.0.27
I 73

Редакційна колегія

Глухов О.З. (відповідальний редактор),
Павлова М.О. (відповідальний секретар), Бондаренко-Борисова І.В.,
Ібатуліна Ю.В., Горницька І.П., Коршиков І.І., Макогон І.В., Нецветов М.В.,
Остапко В.М., Поляков О.К., Приходько С.А., Шевчук О.М.

Авторські тексти не редагувалися.

*Затверджено до друку
вченою радою Донецького ботанічного саду НАН України
(прот. №7 від 18.09.2009).*

Інтродукція, селекція та захист рослин: Матеріали Другої міжнародної наукової конференції (м. Донецьк, 6 – 8 жовтня 2009 р.) – Донецьк, 2009. – Том 1. – 434 с.

В збірнику висвітлені питання інтродукції, акліматизації і селекції рослин; інтегрованого захисту рослин від шкідників та збудників хвороб рослин; анатомії, морфології, біології рослин; збереження біорізноманіття *ex situ* та *in situ*; стійкості рослин до абіотичних і біотичних факторів; зеленого будівництва і ландшафтного дизайну.

Для фахівців у галузі ботаніки, екології, захисту рослин, охорони навколишнього середовища, зеленого будівництва.

УДК 581.522.4:632:727.6:634.0.27

© Донецький ботанічний сад НАН України, 2009

Войнило Н. В.

ВИРУСНАЯ ЭТИОЛОГИЯ ЗАБОЛЕВАНИЯ *CALLA L.*

ГНУ «Центральный ботанический сад НАН Беларуси»

220012 г. Минск. ул. Сурганова, 2-в

Тел.: 284-25-70

Факс: 284-25-90

E-mail: lpd_bodsad@yahoo.com

Вирусы наносят существенный ущерб цветочно-декоративным культурам. В Центральном ботаническом саду на растениях каллы обнаружены симптомы заболевания, сходные с симптомами вирусной инфекции. На листьях отмечена слабая мозаика в виде многочисленных белых пятен и полос. Поражение растений составило 17,5%.

Для установления вирусной этиологии заболевания применяли метод растений-индикаторов, особенностью которого является четкая специфическая реакция растений на внедрение возбудителя. С помощью растений-индикаторов возможно выявление вирусов и их штаммов с очень низкой концентрацией. Перед заражением растений проведена концентрация вирусов по методу Т.Т. Хеберга. Для чего растительную навеску растирали в ступке с фосфатным буфером 0,1 М рН-7,2 в соотношении 1:4. Гомогенат центрифугировали 15 мин при 1000g на рефрижераторной центрифуге. После центрифугирования к надосадочной жидкости добавляли 4% полиэтиленгликоль (М.в. 6000) и 0,1 М хлористый натрий. После растворения полиэтиленгликоля в надосадочной жидкости, ее оставляли на ночь (16 час) при температуре +4°С. На следующий день центрифугирование проводили 30 мин при 1000g. Осадок ресуспензировали в небольшом количестве 0,1 М фосфатного буфера рН-7,2. Растения-индикаторы, предварительно выдержанные в темноте в течение 1 суток, заражали полученным инокулюмом.

На растениях отмечено появление локальной и системной реакции. На *Nicotiana tabacum L.* (Samsun) на 6 день обнаружена локальная реакция в виде концентрических колец, которые постепенно увеличивались, на *Datura stramonium L.* – локальная, а затем системная реакция типа концентрических пятен. На *Cucumis sativus L.* отмечена локальная реакция в виде хлороза, системная - пятна и деформация листовой пластинки. На растениях *Vicia faba L.* (Aushra) и *Chenohodium amaranticolor Coste et Reyn* симптомы отсутствовали. После серии пассажей на *N. tabacum L.* установлена температура инаktivации возбудителя - 50°С, предельное разведение составило - 10⁻⁵, сохранность в соке *in vitro* при комнатной температуре – 6 часов.

Таким образом, была установлена вирусная этиология заболевания каллы. Идентификация возбудителя не проводилась. Вирозные растения каллы выбракованы для предотвращения распространения инфекции.